

Protokół

z XII posiedzenia Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Polski, które odbyło się 25 czerwca 2003 roku w gmachu Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii przy ul. Wspólnej 2 w Warszawie. W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji – według załączonej listy obecności (zał. 1.).

Obrady prowadził dr Maksymilian Skotnicki, przewodniczący Komisji, według następującego porządku:

1. Zagajenie
2. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia
3. Zatwierdzenie wykazu nazw geograficznych dotyczących Bliskiego Wschodu (część II)
4. Wolne wnioski

Ad. 1. Posiedzenie otworzył Przewodniczący Komisji M. Skotnicki.

Ad. 2. Protokół z XI posiedzenia Komisji przyjęto bez uwag przez aklamację.

Ad. 3. Omawianie wykazów nazw rozpoczęto od Turcji. Pierwszym problemem było czy stosować nazwę *Nizina Tracka* podawaną w wykazie L. Ratajskiego, lecz nie wymienianą w poprzednim wykazie egzonimów (tutaj wymienione były nazwy dla dwóch nizyn: *Niziny Górnotrackiej* i *Niziny Dolnotrackiej* zwanej też *Niziną Wschodniotracką*). Po dłuższej dyskusji postanowiono nie wprowadzać egzonimu *Nizina Tracka*, a jako jednej nazwy dla całego obszaru, zachowując podział na dwie niziny, z tym, że skasowano wariantową nazwę *Nizina Wschodniotracka*, pozostawiając dla niej wyłącznie nazwę *Nizina Dolnotracka*. Za takim rozwiązaniem głosowało 12 osób, wstrzymały się 2, a nikt nie był przeciw.

Następnie Komisja 13 głosami za i jednym wstrzymującym się wprowadziła egzonim *Kura* dla rzeki przepływającej przez terytoria Turcji, Gruzji i Azerbejdżanu.

Dużą dyskusję wywołał, poruszany już przedtem problem nazw historycznych miast i ruin jako nazw oryginalnych (a nie egzonimów). Część członków Komisji było przeciw podawaniu takich nazw, były też głosy przeciwne, tzn. by zawsze podawać takie nazwy jako przydatne dla użytkownika. D. Kalisiewicz i M. Zych zaproponowali, aby zawsze podawać wyłącznie współczesne nazwy lokalne (endonimy), a tylko tam, gdzie nazwy historyczne są

znane i używane przegłosowywać je każdorazowo jako polskie egzonimy. Ostatecznie przegłosowano tę ostatnią propozycję 15 głosami przy jednym wstrzymującym się.

Na wniosek M. Skotnickiego Komisja przez aklamację przyjęła ustalenie, że dla jednostek administracyjnych mających nazwy takie same jak miasta, identyczne powinno być też polskie nazewnictwo. Znaczący to, że jeżeli dla miasta istnieje egzonim, to automatycznie taki sam egzonim jest przyjęty również dla jednostki administracyjnej (chyba, że Komisja zadecyduje inaczej); wprowadzenie, zmiana lub likwidacja egzonimu dla miasta automatycznie skutkuje taką samą zmianą w odniesieniu do nazwy jednostki administracyjnej.

Następnie Komisja przegłosowała następujące zmiany w polskim nazewnictwie

Turcji:

- wprowadzono egzonim *Gallipoli* dla miasta (13 za, 1 przeciw, 2 wstrzymały się)
- wprowadzono egzonim *Adrianopol* dla miasta (11 za, 3 przeciw, 2 wstrzymały się)
- wprowadzono egzonim *Antiochia* dla miasta (7 za, 4 przeciw, 5 wstrzymało się)
- wprowadzono egzonim *Synopa* dla miasta (6 za, 5 przeciw, 5 wstrzymało się)
- wprowadzono egzonim *Gallipoli* dla półwyspu (13 za, 1 przeciw, 2 wstrzymały się)
- nie zgodzono się na zamianę egzonimu *Azja Mniejsza* na *Półwysep Anatolijski* (1 za zmianą, 7 przeciw, 8 wstrzymało się)
- wprowadzono egzonim *Złoty Róg* dla zatoki (jednogłośnie)
- wprowadzono egzonim *Meander* dla rzeki (11 za, 0 przeciw, 3 wstrzymały się)
- zlikwidowano egzonimy *Taurus Cylicyjski* (pozostawiając egzonim *Taurus Środkowy* dla tych gór) i *Taurus Armeński* (pozostawiając egzonim *Taurus Wschodni*) jako egzonimy wariantowe (13 za, 0 przeciw, 2 wstrzymały się)
- wprowadzono egzonimy: *Błękitny Meczet*, *Meczet Sulejmana*, *Hagia Sophia* (15 za, 0 przeciw, 1 wstrzymała się)
- nie wprowadzono egzonimów *Kryty Bazar* i *Bazar Egipski* (2 za wprowadzeniem egzonimów, 7 przeciw, 7 wstrzymało się)
- wprowadzono egzonim *Dolina Ihlary* (11 za, 0 przeciw, 4 wstrzymały się).

D. Kalisiewicz poprosił aby zaprotokółować, że uważa wprowadzenie egzonimów *Adrianopol* i *Antiochia* za niezgodne z wcześniejszym ustaleniem Komisji, gdyż jego zdaniem obie nazwy nie są nazwami używanymi wspólnie.

Komisja nie rozstrzygnęła kwestii wprowadzenia 9 nowych egzonimów (*Bitynia*, *Galacja*, *Likaonia*, *Licja*, *Lidia*, *Myzja*, *Pamfilia*, *Pizydia*, *Pont*) dla regionów historycznych w Turcji. Wątpliwości budziło czy są to nazwy wspólnie używane. Postanowiono zająć

się tymi propozycjami egzonimów wtedy gdy dostarczone zostaną Komisji przekonujące uzasadnienia wprowadzenia tych nazw.

Kolejnym omawianym wykazem był wykaz nazw Cypru. M. Zych zauważył, że w wykazie nie uwzględniono Cypru Północnego, zamieszczonego przez Komisję w „Nazwach państw świata...”, i podziału administracyjnego uwzględniającego podział Cypru na część grecką i turecką. Po dyskusji postanowiono podać jeden podział administracyjny całego Cypru podając w przypisie, że faktycznie niektóre jednostki dzielą się na części turecką i grecką. W wykazie będzie również wymieniony Cypr Północny z przypisem zastosowanym w wykazie „Nazwy państw świata...”

Dyskusję wywołał również problem umieszczenia w wykazie brytyjskich suwerennych baz wojskowych. Bazy te stanowiące terytoria Wielkiej Brytanii (nie są częścią Republiki Cypryjskiej) postanowiono zamieścić w oddzielnym punkcie „brytyjskie suwerenne bazy wojskowe”, a nie, jak zostało to zaproponowane przez autorkę wykazu, w punkcie „miejsca szczególne”. Dla nazw baz i obiektów geograficznych znajdujących się na ich obszarze ma zostać wprowadzone obok greckiego i tureckiego również nazewnictwo angielskie. Komisja jednogłośnie postanowiła nie tworzyć dla nazw tych baz polskich egzonimów.

Dyskusję wywołała propozycja wprowadzenia egzonimu *Zatoka Famagusty*. Część osób uważała, że jest to forma niepoprawna i powinna zostać wprowadzona nazwa *Zatoka Famagusta*. W głosowaniu za egzonimem *Zatoka Famagusty* opowiedziało się 8 osób, za nazwą *Zatoka Famagusta* 6 osób, a jedna wstrzymała się od głosu. W wyniku głosowania Komisja przyjęła nazwę *Zatoka Famagusty*.

Przyjęto również egzonim *Zatoka Larnaki* (12 za, 1 przeciw, 2 wstrzymały się) oraz nazwy *Łącznie Afrodyty* i *Skala Afrodyty* (15 za, 1 przeciw, nikt nie wstrzymał się).

Dyskutując nad nazewnictwem z obszaru Zjednoczonych Emiratów Arabskich nie zaproponowano wprowadzenia żadnych zmian w dotychczasowym polskim nazewnictwie z tego obszaru. Dyskusję wywołało natomiast to jak w wykazach zaznaczać obszary sporne (do trzech wysp na Zatoce Perskiej roszczą sobie pretensje Iran i Zjednoczone Emiraty Arabskie). Nie zgodzono się z propozycją, aby obszary sporne podawać zawsze przy tym państwie, które aktualnie sprawuje nad nim kontrolę. Postanowiono każdorazowo decydować jak dany obszar będzie przedstawiony, a przypadki ważniejsze ze względów politycznych będą każdorazowo konsultowane z MSZ. Jeśli chodzi o omawiane trzy sporne wyspy (Abu Musa, Tunb al-Kubra, Tunb as-Sughra), to postanowiono wymienić je zarówno w wykazie nazw Zjednoczonych Emiratów Arabskich jak i w wykazie Iranu podając każdorazowo zarówno ich

nazwy arabskie jak i perskie oraz opatrując przypisem wyjaśniającym, że wyspy te stanowią terytorium sporne.

Omawiając wykaz nazw z obszaru Syrii postanowiono wprowadzić następujące zmiany w polskim nazewnictwie tego obszaru:

- wprowadzono egzonim *Aleppo* dla miasta (jednogłośnie)
- zmieniono egzonim *Damaszek* na *Damaszek-Okręg* oraz wprowadzono egzonim *Damaszek-Miasto* dla dwóch jednostek administracyjnych (14 za, 0 przeciw, 2 wstrzymały się)
- wprowadzono egzonim *Krak des Chevaliers* dla zamku (15 za, 0 przeciw, 1 wstrzymała się)
- zlikwidowano egzonim *Golan* jako wariantowy dla *Wzgórz Golan* (14 za, 0 przeciw, 2 wstrzymały się)
- nie zmieniono egzonimu *Palmyra* na *Palmira* dla miasta (2 za zmianą, 11 przeciw, 3 wstrzymały się)
- wprowadzono egzonim *Bazylika św. Szymona* (14 za, 0 przeciw, 2 wstrzymały się).

Dyskusję wywołała propozycja wprowadzenia egzonimu *Meczet Umajjadów*. Arabiści, będący członkami Komisji, twierdzili, że jest to forma niepoprawna i powinna zostać wprowadzona raczej nazwa *Meczet Umajjadzki*, właściwsza z językowego punktu widzenia. Jednak część osób twierdziła, że ta pierwsza forma jest bardziej znana i częściej używana. W głosowaniu za egzonimem *Meczet Umajjadów* opowiedziało się 13 osób, za nazwą *Meczet Umajjadzki* 1 osoba, a jedna wstrzymała się od głosu. W wyniku głosowania Komisja przyjęła nazwę *Meczet Umajjadów*.

Z powodu braku czasu nie rozpatrzono wykazu nazw z obszarów Egiptu, Izraela, Iranu i Afganistanu oraz nie rozpatrzono punktu czwartego porządku obrad.

Wstępnie ustalono, że następne posiedzenie Komisji odbędzie się 16 lipca 2003 roku

Protokółował:

mgr Maciej Zych

Sekretarz Komisji
mgr Izabella Krauze-Tomczyk

Przewodniczący Komisji
dr Maksymilian Skotnicki